

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права та порівняльного права

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ПРАВОВІ ОСНОВИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

підготовки бакалавра
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальності D5 Маркетинг
освітньо-професійної програми Логістика

Силабус нормативного освітнього компонента «Правові основи громадянського суспільства» для підготовки бакалавра, галузі знань D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності D 5 Маркетинг, за освітньо-професійною програмою «Логістика».

Розробники:

Юхимюк О.М. – доцент кафедри теорії та історії держави і права та порівняльного права, к. юр. н., доцент

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми:

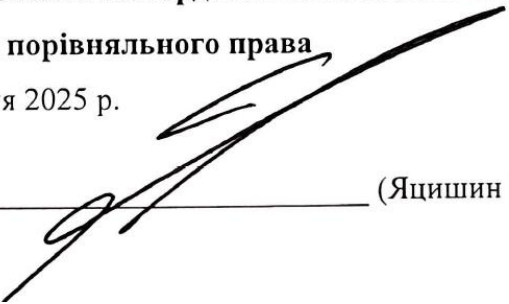

Віталій РЕЙКІН

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри кафедри теорії та історії держави і права та порівняльного права

Протокол № 1 від 3 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри:

_____ (Яцишин М. М.)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право Спеціальність: D 5 Маркетинг Логістика Бакалавр	Нормативний
Кількість годин/кредитів 90 /3		Рік навчання: 1-й
ІНДЗ: немає		Семестр: 2-ий
		Лекції: 20 год.
		Практичні (семінарські): 22 год.
		Самостійна робота: 42 год.
Тижн.нав.–2,5		Консультації: 6 год.
Форма контролю: залік		
Мова навчання:		Українська

II. Інформація про викладачів

Юхимюк Ольга Михайлівна

Науковий ступінь: кандидат юридичних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри теорії та історії держави і права та порівняльного права

Контактна інформація: iukchymiuk.olga@vnu.edu.ua

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

«Правові основи громадянського суспільства» є методологічним, світоглядним нормативним освітнім компонентом, значення якого зумовлено потребою в опануванні універсальної системи знань про походження, типи, та форми держави, історію формування української державності та громадянського суспільства; поглибленні знання з основ конституційного ладу України, конституційних засад правової держави і громадянського суспільства; ознайомленні з правовими основами громадянського суспільства в основних галузях права, визначення їх базової характеристики у правовій державі; формуванні навичок правомірної поведінки в типових життєвих ситуаціях у громадянському суспільстві; використанні національних та міжнародних правових актів, інших джерел права, фахової юридичної літератури; формуванні вміння застосовувати набуті правові знання у майбутній професійній діяльності.

2. Пререквізити

Вивчення нормативного освітнього компонента «Правові основи громадянського суспільства» передбачає одночасне набуття базових знань з ОК Україна в європейському

історичному та культурному контекстах, галузевих професійних наук, а також навиків у тлумаченні та реалізації права.

Постреквізити

Отримані теоретичні знання та практичні навички з освітнього компонента «Правові основи громадянського суспільства» є підґрунтям для вивчення інших освітніх компонентів, зокрема з елементами вивчення чинного законодавства.

Здобувачі освіти після успішного завершення вивчення освітнього компонента «Правові основи громадянського суспільства» повинні:

знати: основні віхи розвитку концепції громадянського суспільства у політично-правових ученнях; ключові положення теорії громадянського суспільства, розуміння його сутності, ознак, структури; сутність правової держави та основні закономірності її розвитку; співвідношення громадянського суспільства і правової держави, їх взаємодію; природу політичної та державної влади; діалектику розвитку та співвідношення процесів управління та самоврядування у громадянському суспільстві; проблеми сучасної демократії та шляхи їх розв'язання; правові основи громадянського суспільства, включаючи знання з базових галузей права; специфіку правового регулювання та його значення для розвитку громадянського суспільства.

вміти: аргументовано відстоювати власну точку зору з позицій знання та розуміння діалектичного взаємозв'язку між правовою державою та громадянським суспільством; будувати професійну та буденну діяльність, виходячи з розуміння глобальності проблематики розвитку громадянського суспільства; аналізувати основні положення діючого законодавства у громадянському суспільстві та правовій державі.

ознайомитись: з базовими принципами функціонування громадянського суспільства; галузевим законодавством, що складає юридичну основу правової держави; своїми правами і обов'язками як члена суспільства; проблемами функціонування громадянського суспільства у світлі глобальних проблем сучасності та розбудови правової держави.

3. Мета і завдання ОК:

Мета нормативного освітнього компонента – формування розгорнутого уявлення про громадянське суспільство та його інститути, структуру, функції, роль індивіда в громадянському суспільстві; ознайомлення з основними теоретико-методологічними підходами до аналізу громадянського суспільства та аналіз галузевих правових основ громадянського суспільства, основних моделей громадянського суспільства, а також ролі у його функціонуванні громадських рухів легально-конструктивного спрямування; опанування основ та принципів взаємовідносин громадянського суспільства та правової держави, а також ролі й можливостей інституцій громадянського суспільства у формуванні правової держави в Україні.

Завданням нормативного освітнього компонента є ознайомлення здобувачів освіти з основними позиціями сучасного наукового дискурсу з проблем громадянського суспільства; огляд галузевих правових основ громадянського суспільства, основних теоретичних моделей громадянського суспільства; визначення його структури, інституційної та ціннісної складових; створення передумов (інформаційних та пізнавально-психологічних) для вироблення свого власного погляду на проблеми громадянського суспільства, взаємовідносин громадянського суспільства та правової держави, діяльності окремих соціальних інститутів. .

4. Компетентності. Програмні результати навчання. Soft skills.

У разі успішного завершення курсу здобувач освіти зможе виявити такі компетентності: (згідно зі Стандартом вищої освіти за спеціальністю 075 Маркетинг галузі знань 07 Управління та адміністрування для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України № 1143 від 05.12.2018 р.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні..

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Здатність логічно і послідовно відтворювати отримані знання предметної області маркетингу.

СК5. Здатність коректно застосовувати методи, прийоми та інструменти маркетингу.

Результати навчання

Р3. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу..

Р11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.

Р12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Р13. Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи

Р15. Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.

Р18. Демонструвати відповідальність у ставленні до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства у професійній маркетинговій діяльності.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Пр. зан.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
ЗМ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ						
Тема 1. Загальна характеристика громадянського суспільства.	8	2	2	4		ДБ/ УО/Р /Т=5
Тема 2. Держава, правова держава та громадянське суспільство.	8	2	2	4		ДБ/ УО/Р /Т=5
Тема3. Соціальне регулювання правової держави та громадянського суспільства.	9	2	2	4	1	ДБ/ УО/Р /Т=5
Тема 4. Дія права в громадянському суспільстві.	9	2	2	4	1	ДБ/ УО/Р/Т =5
Тема5. Конституційно-	8	2	2	4		ДБ/ УО/Р/Т =5

правові засади правової держави та громадянського суспільства в Україні.						
Разом за модулем 1	47	10	10	20	2	25
ЗМ 2. ГАЛУЗЕВІ ПРАВОВІ ОСНОВИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ						
Тема 6. Правові основи цивільно-сімейних відносин громадянського суспільства в Україні	11	2	4	4	1	ДБ/ УО/Р/Т =5
						ДБ/ УО/Р/Т =5
Тема 7. Правові основи трудових відносин в громадянському суспільстві в Україні.	8	2	2	4	1	ДБ/ УО/Р =5
Тема 8. Адміністративно-правові основи громадянського суспільства та правової держави в Україні.	9	2	2	4	1	ДБ/ УО/Р/Т =5
Тема 9. Кримінально – правові основи правової держави та громадянського суспільства в Україні	10	2	2	5	1	ДБ/ УО/Р/Т =5
Тема 10. Судові, правоохоронні та правозахисні органи у громадянському суспільстві в Україні	9	2	2	4		ДБ/ УО/Р/Т =5
Разом за модулем 2	43	10	12	23	4	30
Всього ПЗ						55
Самостійна робота – Робочий зошит з 1–10т.						15
Підсумкова контрольна робота (тести - moodle)						30
Всього годин/Балів	90	20	22	42	6	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/ПКР – модульна контрольна робота/підсумкова контрольна робота, Р – реферат, СР – самостійна робота а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору; УО – усне опитування тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота передбачає опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу по кожній темі та виконання завдань з 1 по 10 тему у Робочому зошиті ОК “Правові основи громадянського суспільства” для здобувачі освіти неюридичних спеціальностей (РЗ на платформі moodle) і оцінюється викладачем індивідуально відповідно до – **табл. 3(СР)**.

Види завдань для самостійного опрацювання

Тема №	Питання	Кількість годин
--------	---------	-----------------

1	1. Формування поняття «громадянське суспільство» в західній та українській політико-правовій думці. 2. Пріоритетність прав людини як фундаментальна основа громадянського суспільства. 3. Правосвідомість і правова культура як чинники становлення громадянського суспільства. 4. Інституційна та неінституційна форми буття правосвідомості. 5. Особливості природно-правової правосвідомості. 6. Місце і роль громадських об'єднань в політичній системі сучасної демократичної держави. 7. Виховний потенціал засновників світового дитячого громадського руху 8. Сучасний дитячий рух та дитячі організації України. 9. Молодіжний рух та об'єднання молоді в Україні. 10. Діяльність фахівця із соціальної роботи в дитячих та молодіжних громадських організаціях.	3
2	1. Правова держава та її основні ознаки. Історичні джерела правової держави. 2. Правова держава як основа формування громадянського суспільства 3. Взаємодія громадянського суспільства і держави. 4. Громадянське суспільство та соціальна, правова держава. 5. Взаємна відповідальність особи і держави, її органів і посадових (службових) осіб. 6. Правова держава як фактор розвитку громадянського суспільства. 7. Характеристика, поняття, співвідношення громадянського суспільства та правової держави 8. Правова держава та проблеми становлення її в Україні. 9. Теорії походження держави.	3
3	1. Соціальні норми та їх види. 2. Поняття, види та структура норм права. 3. Поняття системи права. 4. Поняття системи законодавства 5. Поняття систематизації законодавства. 6. Правова та правомірна поведінка. 7. Особливості нормативно-правового регулювання соціального розвитку в Україні.	4
4	1. Поняття правового регулювання як дії права на суспільні відносини. 2. Особливості нормативно-правового регулювання соціального розвитку в Україні. 3. Регулятори суспільних відносин. 4. Поняття юридичної особи. 5. Поняття фізичної особи. 6. Юридичні факти. 7. Відповідальність неповнолітніх за власні дії. 8. Загальне вчення про правову систему.	4
5	1. Правова держава та громадянське суспільство як інституціоналізація змісту конституційного ладу. 2. Втілення принципів соціальної державності в сучасному конституційному процесі. 3. Громадянське суспільство в концепції конституційного ладу. 4. Правова держава та громадянське суспільство. 5. Конституція – це особливий інститут правової системи держави. 6. Конституційний процес у контексті проблеми забезпечення стабільності	3

	конституційного законодавства . 7. Організація і здійснення державної влади в Україні. 8. Органи виконавчої влади в Україні: конституційно-правовий статус. 9. Конституційно-правові засади статусу президента України. 10. Конституційно-правовий статус верховної ради України та організація її роботи.	
6	1. Суб'єкти цивільно-правових відносин. 2. Загальна характеристика окремих видів цивільно-правових договорів. 3. Цивільно-правова відповідальність. 4. Загальна характеристика спадкового права України. 5. Право інтелектуальної власності в Україні. 6. Спадкування за законом. 7. Спадкування за заповітом. 8. Порядок укладання та припинення шлюбу. 9. Опіка, піклування, патронат, прийомна сім'я та будинок сімейного типу. 10. Майнові права та обов'язки батьків і дітей пов'язані з власністю і матеріальним утриманням.	5
7	1. Відмежування трудового права від суміжних галузей права. 2. Працівник як суб'єкт трудового права. 3. Роботодавець як суб'єкт трудового права. 4. Трудовий колектив як суб'єкт трудового права. 5. Сумісництво та суміщення. 6. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку. 7. Спеціальна дисциплінарна відповідальність окремих працівників. 8. Загальна дисциплінарна відповідальність. Порядок застосування дисциплінарних стягнень 9. Визначення розміру шкоди, заподіяної працівником та порядок її відшкодування. 10. Матеріальна відповідальність роботодавця. 11. Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів. 12. Поняття, види та сторони колективних трудових спорів (конфліктів). 13. Порядок організації та проведення страйку. Визнання страйку незаконним, правові наслідки. 14. Державний нагляд і контроль за дотриманням законодавства про працю	
8	1. Публічне адміністрування як форма реалізації публічної влади. 2. Суб'єкти публічного адміністрування. 3. Предмет адміністративного права. 4. Роль і значення адміністративного права у побудові правової держави. 5. Співвідношення адміністративного права із суміжними галузями права. 6. Система адміністративного права 7. Поняття та основні функції державного управління 8. Адміністративний примус, його поняття і порядок застосування. 9. Адміністративно – попереджувальні заходи. Заходи припинення.	4
9	1. 34. Поняття і система кримінального права. 2. Закон про кримінальну відповідальність. 3. Кримінальне правопорушення, його види і стадії. 4. Склад кримінального правопорушення. 5. Стадії вчинення кримінального правопорушення. 6. Співучасть у кримінальному правопорушенні. 7. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння.	6

	8. Кримінальна відповідальність та кримінальне покарання. 9. Інші заходи кримінально-правового характеру. 10. ОЧ. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи. 11. Кримінальні правопорушення проти власності та безпеки виробництва. 12. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності. 13. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки, порядку та моральності. 14. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. 15. Тлумачення та визначення поняття Кібербезпека. 16. Кіберзлочини: поняття, класифікація, види 17. Кримінально-правові ознаки кіберзлочинів. 18. Склад кіберзлочинів	
10	1. Місцеві суди України 2. Апеляційні суди України 3. Вищі спеціалізовані суди України 4. Верховний Суд 5. Правовий статус судді 6. Конституційна модернізація і розвиток системи судових і правоохоронних органів в Україні . 7. Конституційно-правові засади національної безпеки та оборони України. 8. Правоохоронна діяльність в Україні та органи, які її здійснюють. 9. Правовий статус окремих спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції. 10. Адвокатура як інститут громадянського суспільства . 11. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.	5
	Разом	42

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Здобувач освіти повинен відвідувати заняття очно, а, за наявності обґрунтованих причин (хвороба, перебування за кордоном тощо), за погодження з викладачем - онлайн

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях. Під час виконання контрольних заходів (контрольних робіт, заліку, іспиту) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони робота не буде оцінюватись.

Оцінювання знань здобувачів освіти з нормативного освітнього компонента “ Правові основи громадянського суспільства” здійснюється на основі результатів поточного контролю знань згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки» від 26 червня 2025 року <https://surl.li/gijuuy>. Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Оцінювання здійснюється за **100-бальною** шкалою.

Якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

Відпрацювання пропущених занять можливе до початку заліково-екзаменаційної сесії відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі теорії та історії держави і права та порівняльного права (каб. В-123) .

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи здобувача освіти без планування, проведення модульних контрольних робіт за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК (оцінювання за шкалою від 0 до 100).

Рейтингова система оцінювання передбачає накопичення балів за різнобічну навчальну діяльність студента упродовж семестру, а саме таку, що не передбачена формами поточного контролю. Так, здобувач освіти, може отримати додаткові (бонусні) бали за участь у наукових конференціях, олімпіадах, у конкурсах наукових студентських робіт, підготовку наукових публікацій (з тематики навчальної дисципліни); а також за активність на заняттях до 20% максимального поточного балу.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі здобувачами освіти є Moodle.

Консультації відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі теорії та історії держави і права (каб. В-123) .

Оцінювання роботи здобувача освіти

На семінарських заняттях здобувачі освіти, відповідно до вказівок викладача, можуть відповідати усно, доповнювати основні відповіді, готувати письмові відповіді на окремі питання, виконувати тестові та творчі завдання.

Шкала оцінювання роботи здобувача освіти на семінарських заняттях

(денна форма навчання):

0-2 – незадовільно - питання висвітлені недостатньо, не використано юридичної термінології, окремі тези потребують уточнення, доопрацювання.

3 – задовільно - питання висвітлені поверхнево, використана частково юридична термінологія, зроблені висновки, які потребують деякого уточнення;

4 – добре –питання висвітлені частково, відповідь охоплює основні аспекти, використана певна кількість термінів, класифікації, зроблені окремі висновки;

5 – відмінно - питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, класифікації, зроблені конкретні висновки.

Підсумкова контрольна робота проводиться у формі тестування на платформі Moodle, складається з тестових завдань різного рівня складності. У разі, якщо здобувач освіти не з'явився на підсумкову контрольна робота, вона не перездається.

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації».

Основні засади дотримання академічної доброчесності визначено у Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки <https://surl.lu/bpbbsq>, а також у Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки <https://surl.lu/nv1vwv>

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

V. Підсумковий контроль

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом освітнього компонента в діапазоні від 0 до 100 балів. Мінімальна позитивна кількість балів, як правило, – 60.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку, як правило, – 100.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється на платформі moodle шляхом складання тесту.

Бали зарахування навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті

Види студентської наукової та практичної активності	Кількість балів
Публікація наукової статті в періодичному науковому фаховому виданні	до 20
Публікація тез доповіді у збірнику матеріалів конференції, круглого столу чи іншого наукового заходу	до 10
Виступ із доповіддю на науково-практичній конференції, засіданні круглого столу, симпозіумі тощо	до 10
Участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді	до 20
Участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт	до 20
Участь у правопросвітницьких заходах	до 5
Проходження курсів, тренінгів, воркшопів та інших видів неформальної освіти в межах тематики освітнього компонента	до 10
Участь в Moot-courts	до 20

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню тощо, які передбачені програмою (силабусом) навчальної дисципліни (Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29 серпня 2024 року <https://surl.li/xjqqfd>)

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90-100	Відмінно
82 - 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 - 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Загальна характеристика громадянського суспільства та правової держави

1. Андрущак О.М., Булавина С.Є. Джерела виникнення та еволюції феномена прав людини. Проблеми забезпечення прав і свобод людини : зб. матеріалів XI Міжнар. наук.- практ. конф. (Луцьк, 10 груд. 2024 р.) / уклад. Л. М. Джурак. Луцьк : Вежа-Друк, 2024. С.12-13.
2. Андрущак О.М., Булавина С.Є. Розуміння феномена інститутів громадянського суспільства у правових концепціях теорії держави та права. Трансформація правової системи України: виклики сучасності : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 17 грудня 2024 р. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024. – С.10-13
3. Булавина С.Є. Способи захисту прав людини і громадянина в умовах громадянського суспільства. *Проблеми забезпечення прав і свобод людини* : зб. матеріалів X Міжнар. наук.– практ. конф. (Луцьк, 8 груд. 2023 р.) / уклад. Л. М. Джурак. Луцьк : Вежа–Друк, 2023. С.21–24.
4. Булавина С.Є. Права людини як система правил з дотримання взаємних зобов'язань людини й держави у громадянському суспільстві. Innovations and prospects in modern science: Proceedings of IX International Scientific and Practical Conference, (August 28–30, 2023) SSPG Publish, Stockholm, Sweden. 2023. С. 237–241.
5. Булавина С.Є. Обґрунтування правового відтворення системи гарантій прав і свобод людини та громадянина у громадянському суспільстві. Advances in law: the view of domestic and foreign scholars (October 3–4, 2024. Riga, the Republic of Latvia) : International scientific conference. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2024. 268 pages.
6. Кравчук М. А. Ідеї Н. Макіавеллі в сучасному державотворенні. Правова наука і державотворення в Україні в контексті інтеграційних процесів: матеріали XIV Міжнародної науково–практичної конференції (19–20 травня 2023 року, м. Суми). Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. Суми, 2023. С. 16–17
7. Крестовська Н. М., Матвєєва Л. Г. Теорія держави і права: Елементарний курс. Видання друге. Х. : ТОВ «Одісей», 2008. 432 с.
8. Правові основи громадянського суспільства: робочий зошит для самостійної роботи здобувачів освіти неюридичних спеціальностей / Билиця І.О., Булавина С.Є. та ін.; за заг. ред. М. М. Яцишина. Луцьк, Вежа–Друк, 2023. 78 с.
9. Скакун О. Ф. Теорія права і держави: Підручник. 4-те видання. К. : Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2012. 526 с.
10. Теорія держави і права в схемах та таблицях: навчальний посібник /. Кол. авт.; за заг. ред. Л. Р. Наливайко. К.: «Хай–Тек Прес», 2020.296 с.
11. Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 268 с. URL : <https://bit.ly/3QSTxEL>
12. Юхимюк О. Права людини як основа взаємодії особи і держави. Проблеми забезпечення прав і свобод людини: зб. матеріалів XI Міжнар. наук.–практ. конф. (Луцьк, 10 груд. 2024 р.). Луцьк : Вежа–друк, 2024. С. 204–205

Конституційно–правові засади правової держави та громадянського суспільства в Україні

1. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М. І. Козюбри / Ю. Г. Барабаш, О. М. Бориславська, В. М. Венгер, М. І. Козюбра, А. А. Мелешевич. К.: Ваїте, 2021. 528 с. URL: https://www.osce.org/files/f/documents/9/d/489959_0.pdf
2. Конституційне право України : навч.–метод. посібник / Д. С. Терлецький, М. В. Афанасьєва, Ю. Д. Батан та ін. ; за заг. ред. Д. С. Терлецького. Одеса : 2020. 242 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/12412> DOI 10.32837/11300.12412
3. Конституційне право України : підручник / [Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, Ф. В. Веніславський та ін.; за заг. ред. Т. М. Слінько. Харків : Право, 2020. 592 с. URL: <https://bit.ly/3PtIDFO>
4. Конституційне право України: посіб. для підгот. до іспитів / Т. М. Слінько, І. І. Дахова, Л. І. Летнянчин та ін. Вид. 8-ме, перероб. та допов. Харків: Право, 2024.

Цивільні та сімейно– правові основи громадянського суспільства в Україні

1. Аванесян Г. М., Басенко Р. О. Цивільне право України (Загальна частина) : навчально–методичний посібник. Полтава : ПІЕП, 2020. 199 с. URL : <https://bit.ly/3QSSPHY>
2. Цивільне право: загальна частина. Практикум : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / кол. авт. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 232 с. URL: <https://bit.ly/3SYoCbY>
3. Дзера О.В., Боднар Т.В. Сімейне право України: підручник. Суми : Юрінком Інтер, 2020. – 520 с.
4. Дякович М.М. Сімейне право України: навчальний посібник. Харків: ЕКУС. 2022. 416 с

Правові основи трудових відносин у громадянському суспільстві в Україні

1. Мокрицька Н. П. Право соціального забезпечення: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 536 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3300>
2. *Трудове право України: підручник* (за ред. проф. О. М. Ярошенко). Харків: Вид–во 2022. – 376 с.
3. Щербина В. І., Соцький А. М. *Трудове право України: Підручник*. Чернівці: Технодрук, 2021. 552 с.

Адміністративно–правові основи громадянського суспільства та правової держави в Україні.

1. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання четверте. Херсон : ОЛДІ –ПЛЮС, 2021. 656 с. URL: <https://bit.ly/3dC7CZ8>
2. Адміністративне право України (загальна частина) : навч. посіб. / Остапенко О. І. Ковалів М. В., Єсімов С. С. та ін. ; Вид. 2–е, доп.] Львів : СПОЛОМ, 2021. 616 с. Бібліогр.: с. 612–614. URL : <https://bit.ly/3Cga29Y>
3. Науково–практичний коментар Кодексу про адміністративні правопорушення / за заг. ред. С.В. Петкова. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 792 с.

Кримінально – правові основи правової держави та громадянського суспільства в Україні

1. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / А. А. Васильєв, Є. О. Гладкова, О. О. Житний та ін.; за заг. ред. проф. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун–т внутр. справ. Харків, 2020. 428 с.. URL: <https://bit.ly/3JXDfsd>
2. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Білоконь Р.М.; за заг. ред. доктора юрид. наук, проф. В. В. Сухоноса. Суми: ПФ "Видавництво "Університетська книга", 2020. 672 с. URL: <https://bit.ly/3R7tUk3>
3. Попович О.В., Томаш Л.В., Латковський П.П. Кримінальне право України. Частина 1 : конспект лекцій: навчально–методичний посібник для здобувачів денної та заочної

форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право». Чернівці, 2022. 182с.

4. Бондаренко О. С., Думчиков М. О. Кримінальне право. Загальна частина (у таблицях і схемах:навч. посіб.Суми : СДУ, 2022. 114 с.

Судові, правоохоронні та правозахисні органи у правовій державі в Україні

1. Судові та правоохоронні органи України : навчальний посібник / автори–упорядники В. М. Висоцький., Ю. А. Хатнюк. Львів :Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 220 с. <https://surl.li/xsscfcw>
2. Судові та правоохоронні органи України: навчальний посібник / М. А.Макаров, А. С. Симчук, М. Й. Кулик, Ю. В. Терещенко, С. В. Харченко. Київ:Нац.акад.внутр.справ,.2022..656с..<https://elar.naiau.kiev.ua/items/b7569609-bef5-4a5f-be33-f5d70633b43b>
3. Судові та правоохоронні органи України : метод. вказівки для здобувачів вищої освіти першого рівня за спец. 081 «Право» [Електронне видання] / уклад.: Н. М. Бакаянова, М. В. Косюта, О. Г. Свида, М. О. Кравченко, І. О. Кісліцина, О. О. Храпенко, А. В. Кубасенко, О. В. Курганський, Л. П. Нестерчук ; Нац. ун–т «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2023. 172 с. Режим доступу: <https://hdl.handle.net/11300/26008>; DOI: 10.32837/11300.26008

Інтернет–ресурси:

1. <http://www.rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека імені В. І. Вернадського
3. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України;
4. <http://www.nau.kiev.ua> – Нормативні акти України;
- 5.<http://reyestr.court.gov.ua> – Єдиний реєстр судових рішень